

Związek Zawodowy Techników Farmaceutycznych RP
ZARZĄD GŁÓWNY

Łódź, 28 czerwca 2010 r.

I. Studia licencjackie – farmacja

1. Stanowisko Ministerstwa Zdrowia

Nie ma możliwości uruchomienia licencjatu farmaceutycznego. Technik ma możliwość podjęcia studiów dziennych lub zaocznych na akademiach medycznych.

Odpowiedź Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Zdrowia - z upoważnienia Ministra Zdrowia na interpelację nr 2371 w sprawie przepisów odnoszących się do zawodu technika farmaceutycznego

**Podsekretarz Stanu Marek Twardowski
Warszawa, dnia 24 kwietnia 2008 r.**

Odnosząc się do kwestii związanej z wprowadzeniem dla techników farmaceutycznych studiów licencjackich, informuję, iż kształcenie farmaceutów w państwach członkowskich Unii Europejskiej jest zharmonizowane, co oznacza, że minimalne wymagania dotyczące kształcenia zostały uregulowane na gruncie prawa wspólnotowego. Art. 44 dyrektywy 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz. Urz. UE L 255 z 30.09.2005) wskazuje, że kształcenie farmaceutów powinno trwać co najmniej 5 lat i obejmować przynajmniej cztery lata kształcenia teoretycznego i praktycznego w pełnym wymiarze godzin na uniwersytecie, w szkole wyższej o statusie uznanym za równorzędny lub pod nadzorem uniwersytetu, oraz przynajmniej sześciomiesięczną praktykę w aptece. W związku z powyższym niezasadne jest wprowadzenie pośredniego etapu kształcenia, jakim są studia licencjackie.

Kształcenie techników farmaceutycznych w odróżnieniu od farmaceutów nie zostało zharmonizowane w Unii Europejskiej, w związku z powyższym poszczególne państwa członkowskie mogą kreować system kształcenia techników farmaceutycznych zgodnie z potrzebami danego państwa. Zgodnie z powyższym w Polsce od bardzo dawna kształcenie w

1

**Związek Zawodowy Techników Farmaceutycznych
Rzeczypospolitej Polskiej**

ul. Morcinka 11/5 93-217 Łódź

NIP : 727-25-49-152 REGON : 472379778 KRS : 0000190694
www.zztf.eu biuro@zztf.eu

tym zawodzie prowadzone jest na poziomie średnim w dwuletnich szkołach policealnych dla młodzieży. Dokumentem stanowiącym potwierdzenie uzyskanych kwalifikacji w zawodzie technik farmaceutyczny jest dyplom, który absolwenci uzyskują po zdaniu egzaminu zawodowego.

Takie usytuowanie kształcenia w zawodzie technika farmaceutycznego jest odzwierciedleniem prowadzonej polityki kształcenia kadr medycznych, która odpowiada na określone w systemie miejsce i zadania zawodowe poszczególnych profesjonalistów.

2. Wpływ Deklaracji Bolońskiej na kształt systemu edukacji w Polsce

Deklaracja Bolońska nie zawiera żadnych szczegółowych postanowień, które wprowadzałyby wyjątkowe traktowanie studiów farmaceutycznych i tym samym uzasadniałyby wyłączenie ich z dwustopniowego systemu szkolenia. Odrębne traktowanie niektórych kierunków studiów wynika zatem z określonej polityki państwa, która może być podyktowana chęcią zapewnienia szczególnie wysokich kwalifikacji osób wykonujących określone zawody. Należy również podkreślić, że chociaż system boloński w swoim założeniu dąży do ustanowienia dwustopniowych studiów na wszystkich kierunkach, nie wymusza wprowadzenia takiego rozwiązania, a jedynie do niego zachęca.

Unia Europejska pozostawia politykę edukacyjną w wyłącznej kompetencji państw członkowskich. Należy jednocześnie zaznaczyć, że po zmianach wprowadzonych Traktatem z Lizbony, model wpływu Unii na system edukacyjny nie uległ zmianie. Zgodnie z art. 165 *TFUE* (dawny art. 149 *TWE*), Unia może przyjmować jedynie środki zachęcające, z wyłączeniem jakiegokolwiek harmonizacji przepisów ustawowych państw członkowskich. Z uwagi na fakt, iż Traktat *expressis verbis* wyłącza kompetencje Unii do jakiegokolwiek ingerencji w systemy oświaty państw członkowskich, należy stwierdzić, że prawo wspólnotowe nie może narzucać treści nauczania ani organizacji systemów edukacyjnych.

Należy stwierdzić, iż szkolenie farmaceutów w Polsce, w tym ustalenie długości trwania studiów oraz programu nauczania należy co do zasady do wyłącznej kompetencji polskiego prawodawcy. Polska będąc członkiem Unii Europejskiej oraz stroną Deklaracji Bolońskiej pozostaje pod wpływem europejskich trendów w zakresie systemu kształcenia zawodowego, w szczególności tendencji do wprowadzania dwustopniowych studiów na wszystkich kierunkach, z medycyną włącznie. W rezultacie, decyzja o stworzeniu studiów licencyjnych na kierunku farmacja nie tylko nie będzie sprzeczna z prawem unijnym, ale będzie stanowić realizację głównego założenia *Deklaracji Bolońskiej*, popieranej również przez instytucje unijne. Wydaje się zatem, że wprowadzenie takiego systemu szkolenia znajduje poparcie w prawie międzynarodowym.

II. Zagrożenie dla techników farmaceutycznych w związku z w prowadzeniem rozporządzenia w sprawie dostępności produktów leczniczych w punktach aptecznych

Być może w Europie nie znajdziemy odpowiedników polskich punktów aptecznych, ale czy to jest rzeczywisty i wystarczający powód by je zlikwidować i pogarszać naszym obywatelom i tak nie łatwe życie na polskiej wsi?

Wydarzenia , których jesteśmy obserwatorami, lub w których bierzemy udział nie potwierdzają głoszonych przez rzecznika MZ tez o trosce o bezpieczeństwo pacjentów i bezpieczeństwo leków.

Chory pacjent, któremu zabrano szybki i łatwy dla niego dostęp do leków w imię jego bezpieczeństwa czuje się oszukany, rozgoryczony i bezsilny. O tym wiemy my, właściciele i pracownicy punktów aptecznych, oraz wiejscy lekarze pierwszego kontaktu. To my nie potrafimy wytłumaczyć wydarzeń, które od października 2009 wciąż trwają. Dlatego czujemy się upoważnieni i zobowiązani do reprezentowania tych ludzi i przypominamy urzędniczej bezdusznej machinie art. 68 Konstytucji RP :

- 1. Każdy ma prawo do ochrony zdrowia.*
- 2. Obywatelom, niezależnie od ich sytuacji materialnej, władze publiczne zapewniają równy dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych. Warunki i zakres udzielania świadczeń określa ustawa.*
- 3. Władze publiczne są obowiązane do zapewnienia szczególnej opieki zdrowotnej dzieciom, kobietom ciężarnym, osobom niepełnosprawnym i osobom w podeszłym wieku.*

Dostęp przez lata zapewniały punkty apteczne dbające o bezpieczne i prawidłowe wydawanie leków pacjentowi, jak również bezpieczne i prawidłowe przechowywanie leków tak, jak ma to miejsce w aptekach. Potwierdzeniem jest pismo nr *MZ-PLO-460-9945-104/KB/10* z dnia 17.02.2010, które informuje, że nie prowadzono badań, które mogą wskazywać, że poziom bezpieczeństwa pacjentów związany z wydawaniem leków z punktów aptecznych jest inny niż w aptekach. Przypominamy, że punkty apteczne istnieją w Polsce co najmniej od dwudziestu lat. Natomiast wyraźne stanowisko NIA wskazuje na działanie lobby chroniącego interesy tej grupy zawodowej. W liście NIA z dnia 31.03.2010 do Pani Minister Ewy Kopacz czytamy:

Liberalne kryteria kwalifikacji produktów leczniczych do obrotu w placówkach obrotu pozaaptecznego oraz w punktach aptecznych uderzają w apteki ogólnodostępne, jako placówki posiadające wykwalifikowany personel i odpowiednie warunki lokalowe..

3

**Związek Zawodowy Techników Farmaceutycznych
Rzeczypospolitej Polskiej**

ul. Morcinka 11/5 93-217 Łódź

NIP : 727-25-49-152 REGON : 472379778 KRS : 0000190694
www.zztf.eu biuro@zztf.eu

Przytaczając wydarzenia, które mają miejsce od października 2009 udowodnimy, że motorem działań MZ nie jest jednak bezpieczeństwo pacjenta.

Tłumacząc się dobrem pacjenta i zmianami w Farmakopei Polskiej VIII, Ministerstwo Zdrowia dnia 6 października 2009r zmieniło rozporządzenie w sprawie wykazu leków dopuszczonych do obrotu m.in. w punktach aptecznych, które powoduje powolną ich likwidację. Wynotowaliśmy ok. 300 pozycji braków. Większość stanowiły leki tzw rotujące się, czyli takie, na które było niemal codzienne zapotrzebowanie. Trudno tu mówić o lekach takich jak Oscillococcinum, Validol, Linomag czy Flegamina w tabletkach i klasyfikowaniu ich jako bardzo silnie działające. Nie trudno zrozumieć, że szukaliśmy kontaktu i oczekiwaliśmy wyjaśnień od osób tworzących prawo. Pierwsze wizyty w MZ były stratą czasu, ponieważ nikt nie udzielał informacji, nie chciano z nami rozmawiać.

Udało się jednak doprowadzić do spotkania w Ministerstwie Zdrowia, które odbyło się 2 grudnia 2009 r. O północy przed spotkaniem 02.12.2009 r. ukazał się komunikat Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Zdrowia odnośnie aktualizacji wykazu produktów leczniczych, które mogą być dopuszczone do obrotu w placówkach obrotu pozaaptecznego oraz punktach aptecznych. W propozycji uwzględniono większość leków (wynotowaliśmy jeszcze brak ok. 100 leków) łącznie z Foradilem i Sereventem czyli lekami wziewnymi, których rzekomo technikowi nie wolno wydawać. Celowo piszemy rzekomo ponieważ pismo *GIF-N-0740/118/MK/09* z dnia 12.08.2009 wskazuje, że zapisy o wykazie A zawartym w Farmakopei Polskiej VIII nie odnoszą się do uprawnień technika farmaceutycznego. Także pismo *P/F-162/10* z dnia 2.03.2010 Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych Komisji Farmakopei, Wydział Farmakopei wskazuje, że wykazy A, B i N opublikowane w FPVIII odnoszą się do substancji czynnych, stąd w przypadku takiej kategoryzacji dla produktów leczniczych stanowią listę pomocniczą, samodzielnie nie stanowiącą takich przepisów. Nietrudno domyślić się, że spotkanie 2.12.2009 r. z panem Ministrem Markiem Twardowskim w obecności pana Artura Fałka i pana Wojciecha Giermaziaka nic nie wniosło. Na tym spotkaniu wysłuchaliśmy przemówienia pana Twardowskiego i dowiedzieliśmy się, że zmian w sprawie listy nie będzie. Niestety nikt nie chciał słuchać jakie jest nasze stanowisko.

21.01.2010

udaliśmy się na spotkanie zorganizowane przez posła Stanisława Kalembę z panią Minister Ewą Kopacz, na które zamiast pani Minister przyszedł Podsektetarz Stanu Marek Twardowski, Dyrektor Wojciech Giermaziak i inne osoby. Spotkanie niewiele się różniło i nic nie wniosło.

16.02.2010

na spotkaniu na Senackiej Komisji Zdrowia z senatorami, przedstawicielami NIA, Ministrem Markiem Twardowskim, panem Wojciechem Giermaziakiem dowiedzieliśmy się po raz pierwszy o zmianie koncepcji i przygotowaniu listy substancji.

24.02.2010

odbyło się pierwsze spotkanie z ministrem Jakubem Szulcem i po raz pierwszy przedstawienie naszego stanowiska.

4

**Związek Zawodowy Techników Farmaceutycznych
Rzeczypospolitej Polskiej**

ul. Morcinka 11/5 93-217 Łódź

NIP : 727-25-49-152 REGON : 472379778 KRS : 0000190694
www.zztf.eu biuro@zztf.eu

17.03.2010

pojawił się projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie wykazu produktów leczniczych, które mogą być dopuszczone do obrotu w placówkach obrotu pozaaptecznego oraz punktach aptecznych przekazany do uzgodnień zewnętrznych. Tym razem mamy listę substancji, na której ciągle brak wielu potrzebnych leków. Wynotowaliśmy brak ok. 133 substancji czy ich mieszanin, ale jeszcze są na niej leki wziewne.

28.04.2010

ukazał się kolejny komunikat na stronie głównej Ministra Zdrowia dotyczący projektu rozporządzenia w sprawie wykazu produktów leczniczych, które mogą być dopuszczone do obrotu w placówkach obrotu pozaaptecznego oraz punktach aptecznych. Tym razem dodano do listy większość substancji brakujących w propozycji marcowej, ale wykreślono substancje kluczowe dla naszych pacjentów chorujących na astmę – *Formoterol, Salmeterol, Fluticasoni propionas + Salmeterolum, Fenoteroli hydrobromidum + Ipratropii bromidum, Fenoteroli hydrobromidum, Tiotropium, Budesonidum + Formoteroli fumaras dihydricus* mimo, że część tych substancji nie jest zaliczana do wykazu substancji bardzo silnie działających i znajduje się na liście paździenikowej obowiązującej obecnie. Ogółem brak ok. 70 pozycji.

Jak widać lista, która powinna powstać na podstawie kryteriów jest niezgodna z kryteriami, z oczekiwaniami i potrzebami społeczeństwa. Mamy kolejny dowód na nadinterpretacje przepisów osób, dla których taki stan rzeczy jest bardzo pożądany. Przedłużające się ponad siedem miesięcy pertraktacje powodują zamykanie punktów aptecznych czyli zamierzony cel powoli zostaje osiągnięty. Apelujemy o powstrzymanie tych działań, bo w miejsce punktów aptecznych nie powstaną apteki ze względów ekonomicznych.

Mieszkańcy wsi pozostaną bez leków, technicy farmaceutyczni bez pracy a wkrótce lekarze wiejscy pierwszego kontaktu pozostaną bez pacjentów.

z poważaniem

w imieniu Zarządu Głównego
Związku Zawodowego
Techników Farmaceutycznych RP

Prezes ZG ZZTF RP Dominik Żyro

5

**Związek Zawodowy Techników Farmaceutycznych
Rzeczypospolitej Polskiej**

ul. Morcinka 11/5 93-217 Łódź

NIP : 727-25-49-152 REGON : 472379778 KRS : 0000190694
www.zztf.eu biuro@zztf.eu